

Dosarul nr. 3ra-621/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D.Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E.Palanciuc, A.Malîi, Vl.Clima)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Victor Șoimu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea, recalcularea și achitarea pensiei,

împotriva deciziei din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 19 februarie 2018, Victor Șoimu a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea, recalcularea și achitarea pensiei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că la 25 august 2017 s-a adresat pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere privind stabilirea pensiei în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, iar prin decizia nr. 29 din 6 octombrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, comunicată la 24 noiembrie 2017, cererea a fost respinsă, pe motiv că în perioada anilor 2016 – 2017, reclamantul nu a primit salariu.

Nefiind de acord cu decizia contestată, la 20 decembrie 2017, Victor Șoimu a înaintat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere

prealabilă prin care a solicitat anularea acesteia, însă până la sesizarea instanței cu prezenta acțiune, nu a primit un răspuns din partea autorității publice pârâte.

În opinia acesteia, decizia nr. 29 din 6 octombrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale este neîntemeiată și ilegală, deoarece la emiterea acesteia nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și anume art. 44 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, care prevede că pensia pentru persoanele menționate se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime și serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

A mai indicat că în conformitate cu ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 109ef din 14 februarie 2014 „Cu privire la suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu unii angajați ai Inspectoratului Național de Patrulare”, în temeiul art. 76 lit. g) din Codul Muncii și art. 45 din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, având ca bază demersul Procuraturii Anticorupție privind suspendarea provizorie din funcție, a fost suspendat contractul individual de muncă până la primirea deciziei definitive pe caz.

Reclamantul a menționat că potrivit certificatului eliberat de Inspectoratul General al Poliției sub nr. 2805 la 12 iunie 2017, conform informațiilor gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, la data de 14 februarie 2014, a constituit 26 ani 6 luni 3 zile.

Până la dispunerea suspendării contractului individual de muncă, Victor Șoimu a fost salarizat, circumstanța confirmată prin certificatele despre întreținerea bănească nr. 44 din 9 iunie 2017, precum și prin certificatul nr. 15/1-Ș-111/17 din 19 iunie 2017 anexate la dosar. Având în vedere că pe o perioadă de peste 3 ani nu a fost luată nici o decizie pe acest caz, iar reclamantul fiind suspendat din funcție, a fost nevoit să depună raport cu privire la ieșirea la pensie în anul 2017, care a fost aprobat prin ordinul nr. 238 ef din 8 iunie 2017. Astfel, recompensele bănești primite în ultimul an de serviciu efectiv prestat de către reclamant, au fost plătite în perioada 30 noiembrie 2012 – 30 noiembrie 2013.

Respectiv, reclamantul a opinat că anume din aceste sume plătite efectiv urmează să-i fie calculat pensia în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Victor Șoimu a solicitat anularea deciziei nr. 29 din 6 octombrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i stabili pensia în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și de a o achita în temeiul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Șoimu a fost admisă integral, fiind dispusă anularea deciziei nr. 29 din 6 octombrie 2017 privind refuzul stabilirii pensiei, emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească reclamantului Victor Șoimu pensia în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite pensia reclamantului Victor Șoimu în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 19 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au constatat că Casa Națională de Asigurări Sociale a interpretat restrictiv și defectuos dispozițiile art. 44 al Legii nr. 1544, cât și rigorile pct. 4 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, considerând eronat că, Victor Șoimu urma să anexeze la cererea de stabilire a pensiei certificatele despre veniturile salariale obținute în ultimele 12 luni precedente concedierii.

Sub acest aspect, instanțele ierarhic inferioare au relatat că ultimele 12 luni precedente concedierii lui Victor Șoimu, pentru care urmează a fi prezentate certificatele despre întreținere bănească, sunt cuprinse în perioada de timp noiembrie 2012 – noiembrie 2013. Or, cum urmează din ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 109ef. din 14 februarie 2014 „Cu privire la suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu unii angajați ai Inspectoratului național de patrulare”, în temeiul art. 76 lit. g) Codul Muncii și art. 45 al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, având ca bază demersul Procuraturii Anticorupție privind suspendarea provizorie din funcție, a fost suspendat contractul individual de muncă încheiat cu plutonierul major de poliție Victor Șoimu, inspector superior de patrulare rutieră al Plutonului Criuleni, Dubăsari al Batalionului nr. 3 al Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, până la primirea deciziei definitive pe caz.

Respectiv, instanțele au menționat că în condițiile în care, anterior concedierii, persoana a fost suspendată din funcție, acesta urmează să prezinte organului investit prin lege cu competența de stabilire, calculare și achitare a pensiei, certificatele despre întreținere bănească, pentru ultimele 12 luni efectiv lucrate, condiție ce a fost respectată în speță de către Victor Șoimu.

Or, Victor Șoimu este în imposibilitate de a prezenta un certificat despre întreținerea bănească pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii (adică pentru perioada 14 iunie 2016 – 14 iunie 2017), dat fiind că, în această perioadă de timp, raporturile de muncă instituite între Inspectoratul General al Poliției și Victor Șoimu au fost suspendate, iar în această perioadă,

reclamantul nu a beneficiat de careva drepturi salariale din partea Inspectoratului General al Poliției.

Ca urmare, reclamantul Victor Șoimu în mod întemeiat a prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale certificatele despre întreținerea bănească pentru perioada noiembrie 2012 – noiembrie 2013, or, anume această perioadă cuprinde 12 luni calendaristice precedente concedierii reclamantului Victor Șoimu.

În concluzie, instanțele de judecată au subliniat că poziția expusă de Casa Națională de Asigurări Sociale în actul administrativ contestat, este una neîntemeiată, care derivă din interpretarea defectuoasă a cadrului legal. Or, în cazul acceptării poziției expuse atât în fond și în apel, la caz se va admite încălcarea dreptului constituțional al intimatului-reclamant de a beneficia de pensie, care este un drept absolut și nu poate fi limitat printr-un act administrativ emis de o autoritate publică, motiv pentru care acțiunea a fost admisă integral în sensul formulat.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 18 martie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel arbitrar și nefondat nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată.

La fel, s-a indicat că instanțele de judecată au ignorat prevederile art. 44 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, precum și cele ale pct. 2 și 4 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994. Or, certificatele despre întreținere bănească nr. 44 din 9 iunie 2017 și nr. 15/1-Ș-111/17 din 19 iunie 2017, nu corespund rigorilor legal-enunțate, adică, în ele nu figurează salariul primit înainte de concediere în ultimul an de serviciu (media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor din ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii), care la caz este perioada 2016 – 2017 și nu după cum greșit au interpretat instanțele, perioada noiembrie 2012 – noiembrie 2013.

Circumstanțele respective denotă că actul administrativ contestat nu poate fi considerat ca fiind unul ilegal, deoarece la emiterea acestuia Casa Națională de Asigurări Sociale s-a condus întru totul de actele normative relevante speței, iar instanțele de judecată nu au făcut referire la vreo normă legală care ar demonstra ilegalitatea acestuia.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii (f.d.88-91).

Prin referința depusă la 17 aprilie 2019, Victor Șoimu a solicitat declararea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

Prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală și având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, Completul va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 ianuarie 2019 (f.d.73). Astfel, recursul depus la 18 martie 2019 (f.d.88) este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care

erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva